

Тому саме місцеві податки і збори мають забезпечувати фінансові передумови самостійності місцевих бюджетів у частині формування їхніх доходів [3].

У зв'язку з прийняттям Податкового кодексу України з 2011 р. структура місцевих податків і зборів змінилася – скоротилася кількість місцевих податків і зборів з 14 до 5. Проте зарахування єдиного податку до їх складу забезпечило підвищення питомої ваги у структурі доходів місцевих бюджетів (без урахування трансфертів) з 1% у 2010 р. до 10,1% у 2016 р.

Підсумовуючи результати аналізу формування доходів місцевих бюджетів, зазначимо, що основною проблемою є недосконалість механізму мобілізації бюджетних коштів, зокрема: невиконання запланованого обсягу надходжень доходів; незначна фінансова роль місцевих податків і зборів та майнових податків; зростаюча залежність місцевих бюджетів від міжбюджетних трансфертів в результаті зменшення доходів та зростання видатків місцевих бюджетів, що призводить до гальмування процесів розвитку демократичних та ринкових трансформацій на місцевому рівні.

Література:

1. Звіти про виконання Державного та місцевих бюджетів України за 2013–2016 рр. Офіційний сайт Державної казначейської служби України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.treasury.gov.ua>.

2. Лисяк Л.В. Бюджетна політика у системі державного регулювання соціально-економічного розвитку України: моногр. / Л.В. Лисяк. – К.: НДФІ, 2009. – 600 с.

3. Лопушняк Г. Фінансова децентралізація в Україні: декларації та практична реалізація / Лопушняк Г., Лободіна З., Ливдар М. // Економічний часопис-XXI. – 2016. – №161 (9–10). – С. 79–84.

Щурик Надія Миколаївна

Слухачка групи ДСБФз-21

Науковий керівник – к.е.н., доцент Карпишин Н.І.

ВИДАТКИ ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТУ УКРАЇНИ НА ОБОРОНУ У 2017 РОЦІ: СТРУКТУРНО-АНАЛІТИЧНИЙ АСПЕКТ

У відповідності зі Стратегією національної безпеки України та Концепцією розвитку сектору безпеки і оборони України, щорічне бюджетне фінансування сектору безпеки і оборони передбачене на рівні не менше 5% від величини валового внутрішнього продукту країни. У Державному бюджеті України на 2017 р. ця сума передбачена у розмірі 129,3 млрд. грн. [1].

Проте необхідно зазначити, що безпосередньо армія (зокрема через Міністерство оборони України) отримує лише 64,0274 млрд. грн. Решта ж коштів (65,2726 млрд. грн.) буде спрямовано на забезпечення Апарату Міністерства внутрішніх справ України, Адміністрації Державної прикордонної служби України, Національної гвардії України і Державної служби України з

надзвичайних ситуацій з метою фінансування заходів щодо підвищення обороноздатності і безпеки держави, матеріально-технічного забезпечення названих структур, будівництва (придбання) житла для військовослужбовців, які перебувають у їхньому підпорядкуванні тощо [1].

Відтак проаналізуємо фінансове забезпечення Збройних сил України за окремими бюджетними програмами та в розрізі загального і спеціального фондів Державного бюджету України.

Тож, у Законі «Про Державний бюджет України на 2017 р.» видатки для забезпечення діяльності Міністерства оборони України передбачені в розмірі 64 027 400,0 тис. грн. (табл. 1), що на 8 399 471,6 тис. грн. більше, ніж у 2016 р..

За бюджетною програмою «Керівництво та військове управління Збройними силами України» видатки збільшені у порівнянні з 2016 р. на 47 911,3 тис. грн. і передбачені у розмірі 384 518,7 тис. грн. Причому зазначені кошти передбачено спрямовувати на утримання центрального апарату Міністерства оборони та Генерального штабу Збройних Сил України.

Таблиця 1

Структура видатків Державного бюджету України на фінансування Збройних сил України у 2017 р. [1]

Найменування згідно з відомчою і програмною класифікаціями видатків державного бюджету	Загальний фонд, тис. грн.	Спеціальний фонд, тис. грн.	Разом, тис. грн.
Міністерство оборони України	61 700 000,0	2 327 400,0	64 027 400,0
<i>Апарат Міністерства оборони України</i>	<i>61 700 000,0</i>	<i>2 327 400,0</i>	<i>64 027 400,0</i>
Керівництво та військове управління Збройними силами України	383 818,7	700,0	384 518,7
Забезпечення діяльності Збройних сил України та підготовка військ	51 230 177,8	633 190,2	51 863 368,0
Медичне лікування, реабілітація та санаторне забезпечення особового складу, ветеранів та членів їх сімей	1 732 075,2	191 855,3	1 923 930,5
Підготовка військових фахівців у вищих навчальних закладах, підвищення кваліфікації та перепідготовка, початкова військова підготовка та патріотичне виховання молоді	1 981 928,3	125 000,0	2 106 928,3
Розвиток озброєння та військової техніки Збройних сил України	5 663 200,0	665 704,8	6 328 904,8
Будівництво (придбання) житла для військовослужбовців Збройних сил України	600 000,0	151 022,3	751 022,3
Утилізація боєприпасів, рідинних компонентів ракетного палива,	108 800,0	32 027,4	140 827,4

озброєння, військової техніки та іншого військового майна			
Видатки для Міністерства оборони України на реалізацію заходів щодо підвищення обороноздатності і безпеки держави	–	527 900,0	527 900,0

За бюджетною програмою «Забезпечення діяльності Збройних сил України та підготовка військ» видатки збільшені у порівнянні з 2016 р. на 9 427 790,5 тис. грн. і визначені у розмірі 51 863 368,0 тис. грн., що, як пояснюють урядовці, дозволить забезпечити особовий склад належними видами грошового забезпечення та заробітної плати з нарахуваннями, енергоносіями та комунальними послугами, продовольством, речовим та іншими видами забезпечення відповідно до встановлених норм. Вказані видатки також передбачено спрямувати на підготовку військ, проведення мобілізаційної роботи, відновлення боєздатності, технічне обслуговування та ремонт озброєння і військової техніки, капітальний ремонт аварійних приміщень, виконання заходів з міжнародного військового співробітництва та участі України у міжнародних операціях з підтримання миру і безпеки, захист важливих державних об'єктів.

За бюджетною програмою «Медичне лікування, реабілітація та санаторне забезпечення особового складу Збройних сил України, ветеранів військової служби та членів їх сімей, ветеранів війни» видатки збільшені у порівнянні із 2016 р. на 386 108,7 тис. грн. і передбачені у розмірі 1 923 930,5 тис. грн. Такі видатки заплановано спрямовувати на всебічне медичне забезпечення Збройних Сил, утримання медичного персоналу, забезпечення діяльності лікувальних та санаторно-курортних закладів, придбання медикаментів та медичного обладнання.

За бюджетною програмою «Підготовка військових фахівців у вищих навчальних закладах I–IV рівнів акредитації, підвищення кваліфікації та перепідготовка військових фахівців і державних службовців, початкова військова підготовка молоді та патріотичне виховання молоді» видатки збільшені у порівнянні з 2016 р. на 84 246,7 тис. грн. і передбачені у розмірі 2 106 928,3 тис. грн. Ці видатки заплановано спрямовувати на підготовку офіцерських та науково-педагогічних кадрів, ліцеїстів, студентів за програмою підготовки офіцерів запасу, перепідготовку та підвищення кваліфікації офіцерських кадрів та державних службовців.

За бюджетною програмою «Розвиток озброєння та військової техніки Збройних сил України» видатки збільшені у порівнянні з 2016 р. на 1 721 535,4 тис. грн. і передбачені у розмірі 6 328 904,8 тис. грн. Такі видатки передбачено спрямовувати на закупівлю нової військової техніки, озброєння, засобів автоматизації та спеціального обладнання, а також проведення науково-дослідних та дослідно-конструкторських робіт із їх розробки.

За бюджетною програмою «Будівництво (придбання) житла для військовослужбовців Збройних сил України» видатки збільшені у порівнянні з

2016 р. на 63 706,7 тис. грн. і передбачені у розмірі 751 022,3 тис. грн. Ці видатки заплановано спрямовувати на будівництво (придбання) та реконструкцію житла для військовослужбовців Збройних сил України.

За бюджетною програмою «Утилізація боєприпасів та рідинних компонентів ракетного палива, забезпечення живучості та вибухо- і пожежобезпеки арсеналів, баз і складів Збройних сил України» видатки збільшені у порівнянні з 2016 р. на 40 272,3 тис. грн. і заплановані у сумі 140 827,4 тис. грн. Визначені кошти передбачено спрямовувати на заходи з утилізації звичайних видів боєприпасів, непридатних для подальшого використання і зберігання, утилізації озброєння, військової техніки та іншого військового майна, а також на створення умов, що гарантують безпеку населення і господарських об'єктів у разі виникнення аварійних ситуацій на арсеналах, базах і складах озброєння, ракет і боєприпасів Збройних сил України.

За бюджетною програмою «Видатки для Міністерства оборони України на реалізацію заходів щодо підвищення обороноздатності і безпеки держави» передбачено видатки спеціального фонду Державного бюджету у сумі 527 900,0 тис. грн. від конфіскованих коштів та коштів від реалізації майна, конфіскованого за рішенням суду за вчинення корупційного та пов'язаного з корупцією правопорушення. Цей ресурс передбачено спрямувати на виконання науково-дослідних та дослідно-конструкторських робіт; закупівлю і модернізацію озброєння та військової техніки; відновлення боєздатності, утримання, експлуатацію і ремонт озброєння та військової техніки; забезпечення зв'язком; будівництво (реконструкцію) та капітальний ремонт військових об'єктів.

При цьому статтею 18 Закону України «Про Державний бюджет на 2017 р.» передбачено дозволити Міністерству оборони України у 2017 р. для забезпечення безперервності процесу харчування особового складу Збройних Сил України продовжити до 31 березня 2017 р. у межах відповідних бюджетних асигнувань Міністерства оборони України дію договорів про закупівлю послуг з харчування, які діяли у 2016 р. [1].

Відтак маємо підстави стверджувати, що загалом військовий бюджет 2017 р. можна назвати бюджетом розвитку (принаймні, ніколи раніше українська армія не отримувала такого фінансування, як це передбачено у 2017 р.). Так, майже на 9,5 млрд. грн. збільшено фінансування Збройних сил, що є цілком логічним, адже армія повномасштабно переходить на контрактну форму, для чого потрібні кошти, зокрема на виплату заробітної плати контрактникам. Сюди ж входить і матеріальне забезпечення армії: одяг, амуніція, харчування, енергоносії тощо. Суттєве збільшення фінансування зазначених напрямів дає підстави сподіватись на успішне продовження початих реформ, зокрема реформи системи продовольчого забезпечення та харчування Збройних сил України. Також на 1,7 млрд. грн. у порівнянні з 2016 р. заплановано збільшити фінансування на розвиток озброєння та військової техніки. Також збільшено (хоча і не так суттєво) видатки на будівництво або

придбання житла для військовослужбовців, що є важливим стимулом залучення українців до служби за контрактом.

Проте варто зазначити, що особливість перебігу бюджетного процесу в Україні полягає у тому, що не завжди прийняті бюджети повною мірою виконуються. Скажімо, у 2016 р. українська армія недоотримала фінансування на суму близько 5 млрд. грн., а у 2015 р. із запланованих 49,3 млрд. грн. було отримано лише 46,7 млрд. грн. [2].

В цілому ж, критичний військовий бюджет в умовах сьогодення фахівці оцінюють на рівні 62,6 млрд. грн. [2], що з певним перевиконанням покриває бюджет Міністерства оборони на 2017 р.

Таким чином, є усі підстави сподіватися, що українська армія зможе у повному обсязі виконувати покладені на неї завдання, а Україна у надзвичайно складних сучасних геополітичних умовах протистоятиме будь-якій агресії чи зазіханням на суверенітет і цілісність незалежної держави.

Література:

1. Закон України «Про Державний бюджет на 2017 р.» від 21.12.2016 №1801-VIII [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1801-19>.

2. Рудомський Р. Військовий бюджет – 2017: Скільки Україна витратить на техніку і оборону / Руслан Рудомський [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.depo.ua/ukt/war/proekt-viyskovogo-byudzhetu-2017---skilki-kudi-y-navishcho-26092016090000>.

Ядчук Михайло Григорович

Студент групи ФУПОМ-11

Науковий керівник – д.е.н., професор Кириленко О.П.

ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ ДОХОДІВ МІСЦЕВИХ БЮДЖЕТІВ

На сучасному етапі розвитку економіки України на перший план виходять питання, що стосуються бюджетної системи держави, розвитку її територіальних громад, а саме надання їм більших повноважень і можливостей для наповнення місцевих бюджетів. Процеси децентралізації влади змінюють і розширюють шляхи надходження коштів у місцеві бюджети. Також місцевій владі надається більше повноважень, щодо розподілу коштів на потреби селищ, сіл, а це в свою чергу сприяє їх розвитку. Тому на сьогодні питання формування доходів місцевих бюджетів є актуальним.

Багато вчених досліджували питання формування доходів місцевих бюджетів, серед них такі як: С.Буковинський, О.Василик, А.Даниленко, О.Кириленко, В.Кравченко, І.Луніна, К.Павлюк, О.Романенко, В.Федосов, С.Юрій та багато інших.